
Avaluació del Programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona

---

20
22

©2023 Agència de Salut Pública de Barcelona

Tots els drets reservats.

<https://www.aspb.cat/>

Edita: Agència de Salut Pública de Barcelona, 27 de desembre de 2023

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons

Reconeixement – No Comercial – No Derivades (BY-NC-ND)

<https://creativecommons.org/>

Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2022

Presidenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona i regidora de Salut, persones amb discapacitat i estratègia contra la soledat

Marta Villanueva Cendán

Gerenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Carme Borrell i Thió

Responsables de l'Informe

Gemma Serral^{1, 2, 3, 4}, Maria José López^{1, 2, 3, 4}, Lucia Artazcoz^{1, 2, 3, 4}

Col·laboradors/es (incloure afiliacions)

Xavier Castells⁵, Andrea Burón⁵, Francesc Macià⁵, Margarita Posso⁵ i Marta Román⁵

Xavier Martínez⁶ i César Llorente⁶

M Jesús Quintana⁷ i Judit Solà⁷

Jaume Grau⁸ i Marta Aldea⁸

M Jesús Pueyo⁹

Cita recomanada

Serral G, López MJ, Artazcoz L. Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2022. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona; 2023

---

¹ Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Pl. Lesseps 1, 08023 Barcelona, Spain

² Institut de Recerca Sant Pau (IR SANT PAU), Sant Quintí 77-79, 08041 Barcelona, Spain

³ Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Madrid, Spain

⁴ Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), Passeig de Lluís Companys 23, 08010 Barcelona, Spain

⁵ Parc de Salut Mar, c/ de Lluís 410, 08019 Barcelona, Spain

⁶ Hospital Universitari vall d'Hebron, Pg. De la Vall d'Hebron 119, 08035 Barcelona, Spain

⁷ Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, c/ de Sant Quintí 89, 08041 Barcelona, Spain

⁸ Hospital Clínic de Barcelona, c/ de Villarroel 170, 08036 Barcelona, Spain

⁹ Consorci Sanitari de Barcelona, c/ d'Esteve Terradas 30, 08023 Barcelona, Spain

Índex

Resum executiu.....	4
Resumen ejecutivo.....	5
Executive summary.....	6
Introducció.....	7
Objectius.....	9
Mètodes.....	11
Resultats.....	14
Conclusions.....	27
Recomanacions.....	28
Annex.....	29
Referències.....	33

Resum executiu

Des de l'oficina tècnica del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona s'avaluen, anualment, una sèrie d'indicadors de procés obtinguts de les unitats de cribratge dels hospitals que conformen el Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona.

El Programa es va iniciar fa més de 25 anys, i convida a les dones de 50 a 69 anys, residents a la ciutat de Barcelona, a realitzar-se un control mamogràfic biennal.

A l'avaluació de l'any 2022, la participació ha estat del 50,8% i la taxa de detecció s'ha situat en el 4,7‰. Les dades d'aquesta darrera avaluació es troben per sota dels valors mitjans dels darrers 10 anys (53% i 5,0‰ respectivament); tot i que s'ha de tenir en compte que el cribratge continua recuperant-se de l'efecte pandèmia de la Covid-19 viscuda a l'any 2020.

Resumen ejecutivo

Desde la oficina técnica del Programa de Detección Precoz del Cáncer de Mama de Barcelona se evalúan, anualmente, una serie de indicadores de proceso obtenidos de las unidades de cribado de los hospitales que conforman el Programa de Detección Precoz del Cáncer de Mama de Barcelona.

El programa comenzó hace más de 25 años e invita a las mujeres de 50 a 69 años que residen en la ciudad de Barcelona a someterse a un control mamográfico cada dos años.

En la evaluación del año 2022, la participación fue del 50,8% y la tasa de detección se situó en el 4,7%. Los datos de esta última evaluación están por debajo de los valores promedio de los últimos 10 años (53% y 5,0% respectivamente); aunque se debe tener en cuenta que el cribado aún se está recuperando del impacto de la pandemia de la Covid-19 experimentada en el año 2020.

Executive summary

The technical office of the Barcelona Breast Cancer Early Detection Program annually evaluates a series of process indicators obtained from the screening units of the hospitals that make up the Barcelona Breast Cancer Early Detection Program.

The program started over 25 years ago and invites women aged 50 to 69 residing in the city of Barcelona to undergo a biennial mammographic screening.

In the 2022 assessment, the participation rate was 50.8%, and the detection rate was 4.7‰. These figures from the latest assessment are below the average values of the last 10 years (53% and 5.0‰, respectively); although it should be noted that the screening is still recovering from the impact of the Covid-19 pandemic experienced in the year 2020.

Introducció

El Programa de detecció precoç del càncer de mama (PDPCM) va començar a Barcelona el novembre de 1995. Es va iniciar als districtes de Sant Martí i Ciutat Vella i es va anar implantant gradualment a la resta de la ciutat. L'any 2004, el PDPCM ja era present a tota la ciutat de Barcelona. El PDPCM va néixer en el context del Pla de Salut de Catalunya llavors vigent amb els objectius operatius definits pel Pla Director d'Oncologia. En aquest marc, es va crear l'Oficina Tècnica (OT) de la ciutat de Barcelona i l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) va rebre l'encàrrec del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) d'assumir-ne les funcions. L'ASPB com a entitat externa i que treballa en la comunitat, assumeix el rol de coordinació de totes les tasques que es deriven de la posada en marxa i avaluació del PDPCM cada any a la ciutat.

L'OT de Barcelona coordina el reclutament de les diferents rondes de dones que s'incorporen cada any al cribratge en cadascun dels districtes de la ciutat; informa a través de xerrades a les dones que s'incorporen al cribratge, i informa a través de material específic tant a les dones que s'incorporen al programa com als equips de professionals de l'Atenció primària i altres professionals reforçadors del programa. Finalment, s'encarrega d'avaluar anualment els indicadors referents al procés i resultats del cribratge de tots els hospitals de la ciutat. Amb la informació resultant s'elabora un informe d'avaluació anual.

La població diana del programa consisteix en les dones de 50 a 69 anys residents a Barcelona. Cada hospital té assignats uns determinats territoris de la ciutat. Dins de cada territori, a més, cada hospital cita les dones per Àrees Bàsiques de Salut (ABS) i dins de les ABS per secció censal. Les cinc zones en què queda dividida la ciutat, segons l'hospital de referència, poden observar-se a la [Figura 1](#).

Figura 1. Distribució territorial de les ABS a nivell de programa de cribratge en funció de l'hospital de referència.

- Hospital del Mar: Ciutat Vella i Sant Martí.
- Hospital de l'Esperança: Gràcia i Sarrià Sant Gervasi.
- Hospital de la Vall d'Hebron: Horta i Nou Barris.
- Hospital Clínic: Esquerra de l'Eixample, Sants-Montjuïc i Les Corts.
- Hospital de la Sta. Creu i St. Pau: Dreta de l'Eixample, Guinardó i Sant Andreu.

L'oferta del programa consisteix en la realització d'una mamografia cada 2 anys a totes les dones de 50 a 69 anys. Es fa doble projecció (cranio-caudal i obliqua) i doble lectura de cada mamografia per part de dos radiòlegs per separat. En cas de desacord, es fa consens o arbitratge amb un tercer radiòleg.

Objectius

L'objectiu general del programa de detecció precoç de càncer de mama a Barcelona és "estabilitzar la tendència creixent de la mortalitat per càncer de mama en les dones en l'àmbit territorial d'aplicació d'aquest programa".

En el context de discussió sobre el cribratge de càncer de mama, la Comissió Assessora de Cribratge del Càncer del Pla Director d'Oncologia va publicar una revisió dels beneficis i efectes adversos¹. La Comissió va recomanar mantenir el Programa de cribratge de càncer de mama, garantir-ne la qualitat i l'avaluació, i millorar la informació a les dones i professionals per permetre una decisió informada.

En aquest context, les línies estratègiques per al cribratge de càncer de mama, revisades pel Pla contra el Càncer a Catalunya 2015-2020² i especificades al Pla Director d'Oncologia 2017-2019³, són les següents:

1. Garantir i millorar la qualitat del Programa i reduir la variabilitat. Per aconseguir això es proposa:
  - Establir uns requisits mínims per als i les professionals i d'organització de les oficines de cribratge.
  - Continuar l'avaluació anual del Programa i millorar el sistema d'avaluació per facilitar el retorn en l'àmbit de les oficines de cribratge, les unitats radiològiques, i professionals.
  - Desenvolupar un programa de formació inicial i continuada de professionals del Programa.
  - Estendre les invitacions a les dones que han participat en el Programa fins als 69 anys a l'edat de 74 anys.
2. Facilitar informació a les dones i professionals
  - Millorar i homogeneïtzar la informació oferta a la dona convidada sobre els beneficis i riscos del cribratge perquè pugui prendre una decisió informada sobre la seva participació en el Programa.

- Millorar la participació de les dones en el cribratge fins assolir el 70% de participació en el Programa.

Mètodes

Recollida de dades

Cada any, els hospitals envien a l'Oficina Tècnica del l'ASPB les dades de l'activitat realitzada durant l'any anterior a nivell d'ABS per tal de poder calcular els indicadors.

Només es recullen les dades de les ABS que han finalitzat el cribratge, és a dir que han iniciat i acabat el cribratge entre 1 de gener i 31 de desembre de l'any analitzat. Si una ABS no ha finalitzat el cribratge, es deixa per a l'avaluació de l'any següent. Alhora, també es recullen les dades de tot el districte, si aquest ha finalitzat la ronda en l'any que s'avalua (tanca ronda de districte amb l'avaluació dels darrers dos o tres anys).

Descripció dels indicadors

Prèvia revisió de les guies europees de qualitat⁴ i posterior treball de consens amb el grup de Barcelona⁵, es varen establir les següents definicions operatives:

- a. Població diana:** dones d'entre 50 i 69 anys residents a la ciutat de Barcelona.
- b. Població convidada:** dones que un cop tretes les exclusions que determina el programa, són finalment convidades a participar.
- c. Motius d'exclusió:** defunció, diagnòstic previ de càncer de mama, error de padró (dones que es coneix que ja no són al territori i es desconeix on es localitzen ara), malaltia terminal i/o mental profunda que impedeix la realització de la mamografia i dones que es donen de baixa del programa voluntàriament (no en volen ni rebre informació).
- d. Dones de cribratge inicial:** dones que participen per primera vegada en el programa independentment de les vegades que hagin estat convidades a participar. Es poden diferenciar en:

- **Dones primer cribratge i primera invitació:** dones convidades per primera vegada i que participen en el programa.
- **Dones primer cribratge no participants en invitacions anteriors:** dones convidades en diverses ocasions que mai han participat i que ara sí que ho han fet.
- e. **Dones de cribratge successius:** dones que participen en el programa i que ja ho han fet en alguna ocasió anterior. Es poden diferenciar en:
  - **Dones cribratge successius amb participació regular:** dones que han estat convidades pel programa de cribratge en l'any que s'està avaluant i que tenen invitacions d'anys anteriors i com a mínim una mamografia del programa feta abans dels 30 últims mesos.
  - **Dones cribratge successiu amb participació irregular:** dones que han estat convidades pel programa de cribratge en l'any que s'està avaluant i que tenen invitacions d'anys anteriors i com a mínim una mamografia del programa feta fa 30 mesos o més.

Els indicadors d'avaluació del programa són:

1. Accés i ús del cribratge (participació i cobertura)

- **Participació:** percentatge de dones convidades que participen en el programa.
- **Cobertura mínima coneguda:** dones que es controlen per alguna via, tant si és dins com fora del programa. S'obté afegint a les dones participants, aquelles no participants que es controlen per altres vies (pública i/o privada) i les no participants perquè fa menys de 6 mesos que ja s'han fet una mamografia. És una dada infraestimada, perquè la informació de les no participants s'obté a través de les trucades que fan els hospitals a aquestes dones no participants.

2. Indicadors o estàndards de qualitat

- **Control rutinari:** dones que, sigui com a resultat directe de la mamografia de cribratge, o després d'haver passat per un procés d'estudi, finalment el resultat és negatiu i per tant seran convocades en un període de dos anys per les vies rutinàries del programa.
- **Reconvocatòria:** dones a les quals se'ls fa alguna prova diagnòstica addicional (invasiva o no invasiva) per clarificar la naturalesa d'una anormalitat detectada a la mamografia de cribratge.

- **Proves invasives:** dones que són sotmeses a proves invasives (punció).
- **Control avançat:** dones que després d'haver passat per un procés d'estudis addicionals, els radiòlegs decideixen convocar-les a un control avançat a l'any.
- **Taxa de detecció:** dones a les que se'ls ha diagnosticat una neoplàsia maligna de la mama per cada 1.000 participants.

Resultats

A Barcelona, la població diana del programa de detecció precoç del càncer de mama és d'unes 200.000 dones i cada any se'n citen aproximadament la meitat.

Aquest any, 2022, s'han cribrat 32 Àrees Bàsiques de Salut (ABS) de les 68 ABS's de la ciutat de Barcelona.

Resultats de l'activitat realitzada al 2022

En l'activitat desenvolupada en el 2022, es va convidar a participar en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona a 99.943 dones, de les quals **van participar-hi 50.723**, és a dir, **un 50,8%**, essent dos punts superior a la participació del 2021 (48,4%). Tot i així, segueix sent de les participacions més baixes enregistrades.

La **cobertura mínima coneguda**, és a dir, les dones que a Barcelona es fan mamografies per a la detecció precoç del càncer de mama sigui a través del Programa o per altres vies (principalment en el sector privat) **va ser del 68,6%**. Es van diagnosticar 240 càncers pel programa, és a dir, una taxa de detecció del **4,7 dones diagnosticades per cada 1.000 participants**.

Taula 1. Districte, Àrea Bàsica de Salut i ronda de cribratge a l'any 2022.

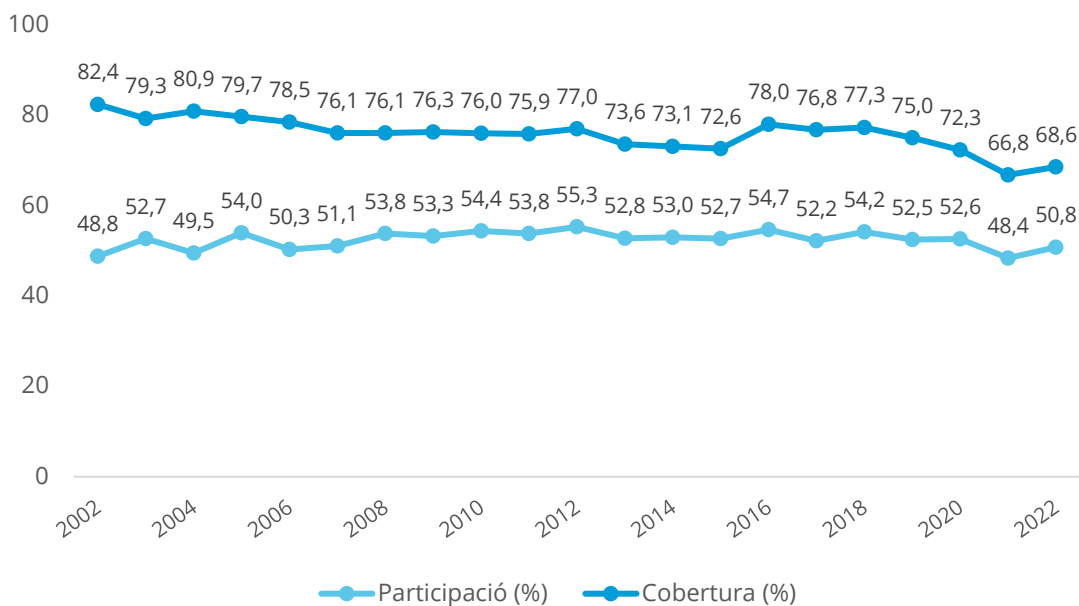
Districte	Àrea Bàsica de Salut realitzada en el 2022	Ronda
Ciutat Vella	1A	14 Ronda
Eixample esquerra	2E	11 Ronda
Eixample dreta	2K, 2I	11 Ronda
Sants-Montjuïc	3B,	11 Ronda
	3D, 3E, 3G, 3I	10 Ronda
Les Corts	4A, 4B	10 Ronda
	4C	11 Ronda
Sarrià-St. Gervasi	5E, 5D	11 Ronda
Gràcia	6C, 6D, 6E	12 Ronda
Nou Barris	8C, 8F, 8H, 8I, 8J, 8K, 8L	12 Ronda
Sant Andreu	9A, 9C	10 Ronda
Sant Martí	10A, 10B, 10C, 10D, 10E, 10G	14 Ronda

A la **Figura 2**, es presenta l'evolució de la participació i la cobertura mínima pel global de la ciutat de Barcelona entre 2002 i 2022. La **participació** mostra una tendència força **estable al llarg dels anys**, entre **el 52% i el 54%**, amb una participació més baixa al 2021, que sembla tornar a augmentar al 2022. La **cobertura** mínima presenta una tendència de decreixement, tot i això aquest darrer any ha augmentat respecte de l'any passat arribant al 68,6% en el 2022 (any 2021: 66,8%). Cal recordar que la cobertura equival a les dones que es fan la mamografia de diagnòstic preventiu per qualsevol possible via, i que és una dada infraestimada ja que no hi ha un registre de les dones que es controlen per altres vies. Aquesta dada s'estima a partir de la informació que obtenen els hospitals a través de les dones no participants. Per tant, la disminució de la cobertura podria estar responent a la capacitat de contactar amb aquelles dones que no participen al programa per part dels hospitals de referència⁶.

En referència als estàndards aconsellats a nivell europeu **Error! No s'ha definit el marcador.**, la participació al programa continua estant per sota de les recomanacions, essent aquesta d'un mínim del 70%.

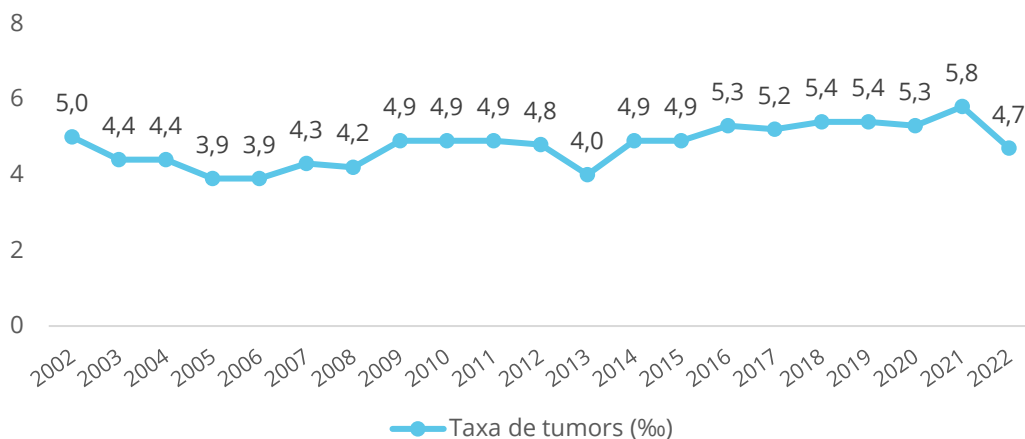

Figura 2. Evolució de la participació (%) en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona i de la cobertura mínima coneguda (%) segons dades reportades pels hospitals proveïdors del programa des de l'any 2002 fins al 2022. Barcelona, 2022.

A la **Figura 3** es mostra l'evolució de **la taxa de càncers diagnosticats**, la qual té una tendència força estable en els últims anys. El 2021 va ser inusualment elevada, probablement degut a que al 2020 va baixar degut al confinament. Aquest any 2022, presenta una de les taxes més baixes enregistrada en els últims anys, essent de **4,7 dones diagnosticades per cada 1000 participants**.

Figura 3. Evolució de la taxa de càncers diagnosticats (‰) en el programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona des de l'any 2002 fins al 2022. Barcelona, 2022.

Resultats de l'activitat realitzada al 2022 segons districte

Respecte l'activitat realitzada durant l'any 2022 pel Programa de Cribratge (**Taula 2**) s'observa com els districtes de **Nou Barris, Ciutat Vella i Sant Andreu**, són aquells que presenten **percentatges més alts de participació**, superior al 58%. El percentatge més baix de participació correspon als districtes de Sarrià-Sant Gervasi i l'Eixample esquerra, els més benestants de la ciutat.

Els districtes amb una taxa més elevada de controls avançats van ser els barris de l'Eixample (dreta) i Sant Andreu. **Les taxes més elevades de proves invasives** (1,5%) es van realitzar als districtes de Sants Montjuïc, **L'Eixample (dreta) i les Corts**. La detecció de càncers varia entre un 2,5% de Gràcia a un 7,3% de Les Corts.

Taula 2. Principals indicadors de procés en el total de cribatge de l'activitat realitzada per districtes a l'any 2022. Barcelona, 2022.

	CiutatVella	Eixample esquerra	Eixample dreta	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-Sant Gervasi	Gràcia	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	Total
Població diana	1592	4406	6550	16444	11196	7457	8730	15654	10064	21267	103360
Total exclusions	139	13	309	72	53	468	578	762	294	1332	4020
Total exclusions (%)	9,6	0,3	4,7	0,4	0,5	6,7	7,1	5,1	2,9	6,7	4,0
Invitades global	1453	4393	6550	16372	11143	6989	8152	14892	10064	19935	99943
Participació global	926	1407	3500	7330	4224	2179	3937	9592	5984	11644	50723
Participació (%)	63,7	32,0	53,4	44,8	37,9	31,2	48,3	64,4	59,5	58,4	50,8
Invitades estrangeres	285	*	*	*	*	754	785	*	*	2453	4277
Participació estrangera	152	*	*	*	*	279	410	*	*	1307	2148
Participació estrangera (%)	53,3	*	*	*	*	37,0	52,2	*	*	53,3	50,2
Invitades¹	1049	2027	3708	8390	5097	3177	4580	9391	5929	13270	56618
Participació regular	806	1118	2777	5724	3239	1827	3415	8042	4717	10303	41968
Participació regular (%)	76,8	55,2	74,9	68,2	63,5	57,5	74,6	85,6	79,6	77,6	74,1
Invitades²	404	2357	2842	7900	5964	3810	3569	5501	4135	6663	43145
Participació irregular	120	289	723	1605	979	352	522	1550	1267	1341	8748
Participació irregular (%)	29,7	12,3	25,4	20,3	16,4	9,2	14,6	28,2	30,6	20,1	20,3
Mamografia fora del programa	175	539	1368	1949	1816	2472	2142	1753	1807	3864	17885
Taxa de cobertura (%)	75,8	44,3	74,3	56,7	54,2	66,5	74,6	76,2	77,4	77,8	68,6
Cribatge rutinari	922	1391	3388	7197	4137	2165	3909	9540	5818	11553	50020

¹ Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribatge successiu, les quals han participat en l'anterior cribatge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

² Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribatge successiu, les quals han participat en l'anterior cribatge amb una freqüència superior als 30 mesos.

Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2022

Cribatge rutinari (%)	99,6	98,9	96,8	98,2	97,9	99,4	99,3	99,5	97,2	99,2	98,6
Controls avançats	1	9	86	98	56	4	13	3	145	20	435
Controls avançats (%)	0,1	0,6	2,5	1,3	1,3	0,2	0,3	0,0	2,4	0,2	0,9
Indicació reconvoatòria	41	92	221	595	310	101	156	260	351	405	2532
Indicació reconvoatòria (%)	4,4	6,5	6,3	8,1	7,3	4,6	4,0	2,7	5,9	3,5	5,0
Dones amb proves inv.	9	18	56	121	68	26	30	56	71	113	568
Dones amb proves inv. (%)	1,0	1,3	1,6	1,7	1,6	1,2	0,8	0,6	1,2	1,0	1,1
Càncers detectats	3	7	23	35	31	8	10	42	18	63	240
Detecció de càncer (‰)	3,2	5,0	6,6	4,8	7,3	3,7	2,5	4,4	3,0	5,4	4,7

* Dades estratificades no disponibles.

Resultats de l'activitat realitzada en les rondes tancades

Com s'ha dit, anualment es convida a participar en el Programa aproximadament a la meitat de la població diana de la ciutat, la qual cosa vol dir que es necessiten dos o tres anys per tal de completar tot el districte de cribratge (tancar la ronda). La **Taula 3** mostra els districtes que durant el 2022 tanquen la ronda de cribratge.

Taula 3. Districtes que tanquen ronda de cribratge a l'any 2022. Barcelona, 2022.

Districte	Àrea Bàsica de Salut	Any cribratge	Ronda
Sants-Montjuïc	3A, 3B, 3C, 3H	2021	10 Ronda
	3D, 3E, 3G, 3I	2022	
Les Corts	4A, 4B	2022	10 Ronda
	4C	2021	
Sarrià-St. Gervasi	5A, 5B, 5C	2021	11 Ronda
	5D, 5E	2022	
Gràcia	6A, 6B	2021	12 Ronda
	6C, 6D, 6E	2022	

Com es pot observar a la **Taula 3** amb l'activitat del 2022 es tanca ronda en 4 districtes de la ciutat.

La **Taula 4** mostra els principals indicadors del programa per aquells districtes que tanquen ronda el 2022. Els indicadors mostren l'activitat global de la ronda. El districte de **Gràcia** és el que **presenta un percentatge més alt de participació**. D'altra banda, **Sarrià-St. Gervasi** és el que presenta un **percentatge més baix**. Respecte la cobertura mínima coneguda, Les Corts presenta la cobertura més baixa (54,2%).

Taula 4. Principals indicadors de procés en el total de cribratge en els districtes que tanquen ronda a l'any 2022. Barcelona, 2022.

	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-St. Gervasi	Gràcia	Total
Població diana	23834	10983	19755	15656	70228
Total exclusions	151	88	1221	1010	2470
Total exclusions (%)	0,6	0,8	6,6	6,9	3,6
Invitades global	23683	10895	18534	14646	67758
Participació global	11253	4088	5728	7069	28138
Participació (%)	47,5	37,5	30,9	48,3	41,5
Invitades estrangeres	*	*	1730	1420	3150
Participació estrangeres	*	*	698	768	1466
Participació estrangeres (%)	*	*	40,3	54,1	46,5
Invitades¹	13054	5147	7653	8210	34064
Participació regular	9118	3259	4743	6157	23277
Participació regular (%)	69,8	63,3	62,0	75,0	68,3
Invitades²	10599	5748	10878	6433	33658
Participació irregular	2135	829	985	912	4861
Participació irregular (%)	20,1	14,4	9,1	14,2	14,4
Mamografia fora del programa	2563	1812	6542	4104	15021
Taxa de cobertura (%)	58,3	54,2	66,2	76,3	63,7
Cribratge rutinari	11030	4006	5681	7006	27723
Cribratge rutinari (%)	98,0	98,0	99,2	99,1	98,5

¹ Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

² Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència superior als 30 mesos.

Avaluació del Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona 2022

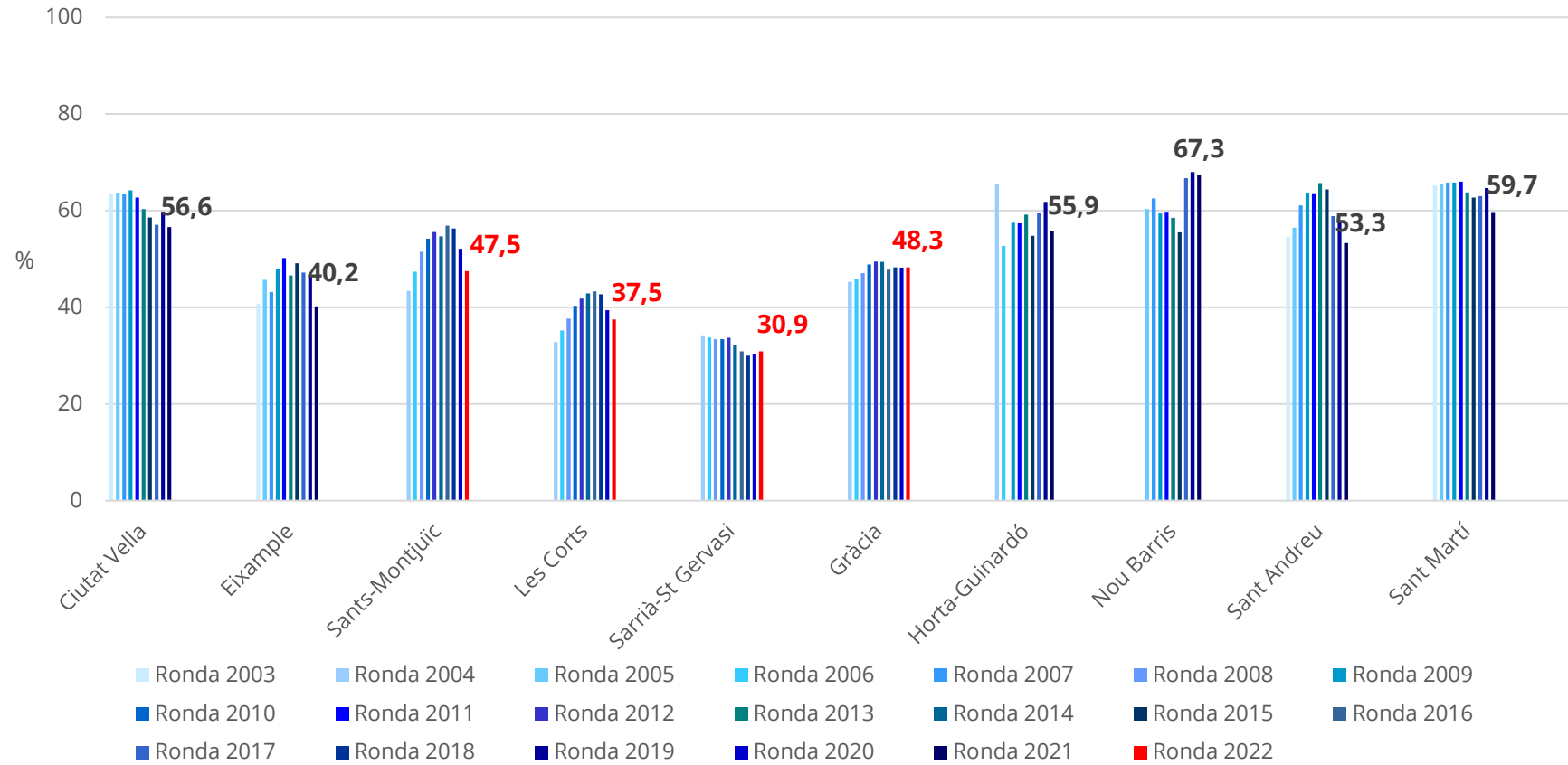
Controls avançats	167	53	15	19	254
Controls avançats (%)	1,5	1,3	0,3	0,3	0,9
Indicació reconvoatòria	968	320	366	341	1995
Indicació reconvoatòria (%)	8,6	7,8	6,4	4,8	7,1
Dones amb proves inv.	183	65	69	73	390
Dones amb proves inv. (%)	1,6	1,6	1,2	1,0	1,4
Càncers detectats	56	29	25	36	146
Detecció de càncer (‰)	5,0	7,1	4,4	5,1	5,2

* Dades estratificades no disponibles

La **Figura 4** mostra l'evolució de la participació en els diferents districtes de la ciutat segons rondes acabades des de l'any 2003 fins l'any 2022. En aquesta figura destaca la tendència decreixent en la participació. En l'última ronda (Figura 4, barres de color vermell), s'observa una disminució (o estancament) de la participació, respecte de la ronda anterior (ronda 2020), en els quatre districtes: Sants-Montjuïc (2020: 52,1% vs. 2022: 47,5%), Les Corts (2020: 39,4% vs. 2022: 37,5%), Sarrià-St. Gervasi (2020: 30,4% vs. 2022: 30,9%) i Gràcia (2020: 48,2% vs. 2022: 48,3%).

Figura 4. Evolució del percentatge de la participació (%) en els districtes de la ciutat en rondes finalitzades. Barcelona, 2022.

Resultats de l'activitat de cribratge segons hospital proveïdor

Quant a la participació en el global dels cribratges segons hospital proveïdor de la zona d'influència (**Taula 5**), aquesta dada oscil·la entre el 40,4% i el 64,4% essent **l'Hospital de l'Esperança el que té una menor participació en el programa, i l'Hospital de la Vall Hebron el que mostra una major participació durant l'any 2022**. Quant als controls avançats en el total dels cribratges, els hospitals Sant Pau i Clínic presenten dades per sobre del 1%, valors que es trobarien fora dels estàndards de qualitat establerts (<1%). Pel que fa a la detecció de càncers, l'Hospital Clínic i l'Hospital del Mar són els que han detectat una major taxa de detecció de càncers. El percentatge de reconvocatòria en el conjunt de cribratges es troba entre el 2,7% a l'Hospital Vall d'Hebron i el 7,7% a l'Hospital Clínic.

Taula 5. Principals indicadors de procés en el total de cribratge segons proveïdor de la zona. Barcelona, 2022.

	Hospital del Mar	Hospital de l'Esperança	Hospital Clínic	Hospital de Sant Pau	Hospital del Vall d'Hebron	Total
Població diana	22859	16187	32046	17217	15654	103963
Total exclusions	1471	1046	138	603	762	4020
Total exclusions (%)	6,9	6,9	0,4	3,6	5,1	4,0
Invitades global	21388	15141	31908	16614	14892	99943
Participació global	12570	6116	12961	9484	9592	50723
Participació (%)	58,8	40,4	40,6	57,1	64,4	50,8
Invitades estrangeres	2738	1539	*	*	*	4277
Participació estrangera	1459	689	*	*	*	2148
Participació estrangera (%)	53,3	44,8	*	*	*	50,2
Invitades¹	14319	7757	15514	9637	9391	56618
Participació regular	11109	5242	10081	7494	8042	41968
Participació regular (%)	77,6	67,6	65,0	77,8	85,6	74,1
Invitades²	7067	7379	16221	6977	5501	43145
Participació irregular	1461	874	2873	1990	1550	8748
Participació irregular (%)	20,7	11,8	17,7	28,5	28,2	20,3
Mamografia fora del programa	4039	4614	4304	3175	1753	17885
Taxa de cobertura (%)	77,7	70,9	54,1	76,2	76,2	68,6
Cribratge rutinari	12475	6074	12725	9206	9540	50020
Cribratge rutinari (%)	99,2	99,3	98,2	97,1	99,5	98,6
Controls avançats	21	17	163	231	3	435
Controls avançats (%)	0,2	0,3	1,3	2,4	0,0	0,9
Indicació reconvocatòria	446	257	997	572	260	2532
Indicació reconvocatòria (%)	3,5	4,2	7,7	6,0	2,7	5,0
Dones amb proves invasives	122	56	207	127	56	568
Dones amb proves invasives (%)	1,0	0,9	1,6	1,3	0,6	1,1
Càncers detectats	66	18	73	41	42	240
Detecció de càncer (%)	5,3	2,9	5,6	4,3	4,4	4,7

* Dades estratificades no disponibles.

¹Sumatori del número de dones que són invitades per primera vegada al programa i el número de dones que són invitades a cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència inferior o igual als 30 mesos. El percentatge de participació equival a l'adherència al programa.

²Sumatori del número de dones que han sigut invitades en ocasions anteriors sense participació i que en aquesta ocasió participen per primera vegada i el número de dones que són invitades a un cribratge successiu, les quals han participat en l'anterior cribratge amb una freqüència superior als 30 mesos.

Conclusions

---

1. Activitat realitzada durant el 2022

- a. La participació global en el Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama de Barcelona va ser del 50,8%.
- b. La cobertura mínima coneguda va ser del 68,6% (és a dir, cribratge pel PDPCM i cribratge per altres vies, principalment, assistència privada).
- c. La taxa de detecció de càncers es situa en 4,7‰, percentatge més baix que en anys previs.

2. Activitat en els districtes en el 2022

- a. Els districtes de nivell socioeconòmic més desafavorit, presenten major participació. Per contra, aquells de nivell socioeconòmic més afavorit presenten menor participació.
- b. Tot i així, en aquesta darrera edició s'ha observat una disminució de la participació en els districtes de nivell socioeconòmic més desafavorit.

3. Estàndards de qualitat

- a. La participació en el Programa segueix sent baixa però sembla tendir cap a les dades d'abans de la pandèmia. S'haurà de veure si augmenta en els propers anys.
- b. En general, el percentatge de controls avançats (controls als 12 mesos) es situa en 0,9%, complint les recomanacions establertes en les guies europees (<1%).
- c. El cribratge rutinari és superior al 98% i la reconvocatòria ha disminuït sensiblement respecte els darrers anys, situant-se al 5%, en el llindar de les recomanacions de les guies europees (recomanació: inferior al 5%).

Recomanacions

---

1. En la nova migració dels hospitals a una nova aplicació, seria recomanable un millor recull de les dades en alguns indicadors de procés, com ara la cobertura (mamografies fetes per una altra via externa al Programa) i en especial en les dades referents a població immigrada.
2. Caldria avançar en mesures de millora en la transmissió d'informació per poder arribar a tota la població diana i, així, augmentar la participació en el Programa.
3. Seria important consensuar protocols comuns que abordin noves realitats emergents en relació al cribratge (com poden ser protocols d'actuació en casos específics, o de redefinició de criteris de citació).

Annex

Taula 6. Resultat de final de procés de les dones de Sants-Montjuïc durant la desena ronda de cribratge. Barcelona 2021-2022.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
3A Nou de la Rambla	1er cribratge	1230	248	20,2	0
	2on o succes.	1506	1032	68,5	3
	TOTAL	2736	1280	46,8	3
3B Poble Sec-Montjuïc	1er cribratge	1330	257	19,3	3
	2on o succes.	1550	1055	68,1	5
	TOTAL	2880	1312	45,6	8
3C Dr. Carles Ribas	1er cribratge	794	199	25,1	0
	2on o succes.	1307	997	76,3	6
	TOTAL	2101	1196	56,9	6
3D Bordeta-Magòria	1er cribratge	1815	335	18,5	1
	2on o succes.	2313	1624	70,2	7
	TOTAL	4128	1959	47,5	8
3E Sants	1er cribratge	1329	238	17,9	1
	2on o succes.	1342	890	66,3	6
	TOTAL	2671	1128	42,2	7
3G Numància	1er cribratge	1474	272	18,5	2
	2on o succes.	1546	1051	68,0	7
	TOTAL	3020	1323	43,8	9
3H La Marina	1er cribratge	1641	341	20,8	2
	2on o succes.	1901	1326	69,8	3
	TOTAL	3542	1667	47,1	5
3I Sants Badal	1er cribratge	1094	241	22,0	2
	2on o succes.	1511	1147	75,9	8
	TOTAL	2605	1388	53,3	10
D3 SANTS-MONTJUÏC	1er cribratge	10707	2131	19,9	11
	2on o succes.	12976	9122	70,3	45
	TOTAL	23683	11253	47,5	56

Taula 7. Resultat de final de procés de les dones de Les Corts durant la desena ronda de cribratge. Barcelona 2021-2022.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
4A Montnegre	1er cribratge	2005	250	12,5	6
	2on o succes.	2060	1330	64,6	4
	TOTAL	4065	1580	38,9	10
4B Les Corts-Pedralbes	1er cribratge	1740	217	12,5	5
	2on o succes.	1166	747	64,1	3
	TOTAL	2906	964	33,2	8
4C Les Corts-Helios	1er cribratge	2113	306	14,5	5
	2on o succes.	1811	1238	68,4	6
	TOTAL	3924	1544	39,3	11
D4 LES CORTS	1er cribratge	5858	773	13,2	16
	2on o succes.	5037	3315	65,8	13
	TOTAL	10895	4088	37,5	29

Taula 8. Resultat de final de procés de les dones de Sarrià-St. Gervasi durant la onzena ronda de cribratge. Barcelona 2021-2022.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
5A Marc Aureli	1er cribratge	2446	259	10,6	2
	2on o succes.	1258	850	67,6	4
	TOTAL	3704	1109	29,9	6
5B Sant Elies	1er cribratge	2790	352	12,6	2
	2on o succes.	1637	1196	73,1	4
	TOTAL	4427	1548	35,0	6
5C Bonaplata	1er cribratge	2415	223	9,2	1
	2on o succes.	999	669	67,0	4
	TOTAL	3414	892	26,1	5
5D Vallvidrera-Les Planes	1er cribratge	1731	188	10,9	0
	2on o succes.	709	515	72,6	2
	TOTAL	2440	703	28,8	2
5E Sant Gervasi	1er cribratge	2999	394	13,1	2
	2on o succes.	1550	1082	69,8	4
	TOTAL	4549	1476	32,4	6
D5 SARRIÀ-SANT GERVASI	1er cribratge	12381	1416	11,4	7
	2on o succes.	6153	4312	70,1	18
	TOTAL	18534	5728	30,9	25

Taula 9. Resultat de final de procés de les dones de Gràcia durant la dotzena ronda de cribratge. Barcelona 2021-2022.

ABS		Convidades	Participants		Càncer
		n	n	%	n
6A Joanic	1er cribratge	1851	359	19,4	4
	2on o succes.	1884	1427	75,7	9
	TOTAL	3735	1786	47,8	13
6B Vila de Gràcia	1er cribratge	1357	283	20,9	4
	2on o succes.	1402	1063	75,8	9
	TOTAL	2759	1346	48,8	13
6C Lesseps	1er cribratge	1193	252	21,1	0
	2on o succes.	1376	1071	77,8	3
	TOTAL	2569	1323	51,5	3
6D Vallcarca	1er cribratge	1546	276	17,9	0
	2on o succes.	1297	1009	77,8	2
	TOTAL	2843	1285	45,2	2
6E La Salut	1er cribratge	1264	245	19,4	2
	2on o succes.	1476	1084	73,4	3
	TOTAL	2740	1329	48,5	5
D6 GRÀCIA	1er cribratge	7211	1415	19,6	10
	2on o succes.	7435	5654	76,0	26
	TOTAL	14646	7069	48,3	36

Referències

---

1. Comissió Assessora de Cribratge de Càncer. El cribratge de càncer de mama: revisió dels beneficis i efectes adversos. 2014.
2. Pla Director d'Oncologia. Pla contra el Càncer a Catalunya 2015-2020.
3. Pla Director d'Oncologia. Pla Director d'oncologia 2017-2019. L'Hospitalet de Llobregat.
4. Schünemann HJ, Lerda D, Dimitrova N, Alonso-Coello P, Gräwingholt A, Quinn C, et al.; European Commission Initiative on Breast Cancer Contributor Group. Methods for Development of the European Commission Initiative on Breast Cancer Guidelines: Recommendations in the Era of Guideline Transparency. *Ann Intern Med.* 2019;171:273-280. doi: 10.7326/M18-3445. Epub 2019 Jul 23. PMID: 31330534.
5. Agència de Salut Pública de Barcelona. Butlletí Informatiu de l'Oficina Tècnica del Programa de Detecció Precoç de Càncer de Mama de Barcelona. Núm 1. Barcelona; 2006.
6. Serral G, López MJ, Artazcoz L. Cobertura del cribratge del càncer de mama a Barcelona, 2021-22. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2023.

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

La Salut en xifres

Connectem
f **t** **o** **in**

www.aspb.cat